

Nội dung bài viết

1. [Soạn bài Con đường mùa đông lớp 11 KNTT - Trước khi đọc](#)
2. [Soạn Văn 11 bài Con đường mùa đông KNTT - Đọc văn bản](#)
3. [Soạn Văn 11 Con đường mùa đông KNTT - Sau khi đọc](#)
4. [Soạn bài Con đường mùa đông lớp 11 KNTT - Kết nối đọc viết](#)

Soạn bài Con đường mùa đông lớp 11 KNTT - Trước khi đọc

Câu hỏi 1 (trang 65 sgk Ngữ văn 11 Tập 1):

Hãy hình dung những trở ngại tinh thần mà một người độc hành trên đường lạnh vắng có thể phải đối diện. Theo bạn, để vượt qua những trở ngại đó, người ta có thể làm gì?

Trả lời:

- Những trở ngại tinh thần mà một người độc hành trên đường lạnh vắng có thể phải đối diện: sự buồn tủi, cô đơn, sự mệt mỏi,...
- Để vượt qua những trở ngại đó, người ta có thể tìm ra mục tiêu sống của mình, tự động viên bản thân vượt qua những ngày tháng cô đơn, có những người bạn tâm giao,...

Soạn Văn 11 bài Con đường mùa đông KNTT - Đọc văn bản

Gợi ý trả lời câu hỏi trong khi đọc

1. Lưu ý: Mỗi hình ảnh, âm thanh trong bài thơ vừa nhấn mạnh nỗi buồn, vừa thể hiện hoạt động không ngừng cố gắng vượt qua trở ngại.

- Hình ảnh: làn sương gợn sóng, ánh trăng, cánh đồng, đường mùa đông, cỗ xe tam mã, không một mái lều, ánh lửa, tuyết trắng và rừng, cột dài.
- Âm thanh: nhạc ngựa, bài ca của người xà ích, kim đồng hồ kêu tích tắc.

2. Giữa ngoại cảnh và những hình ảnh xuất hiện trong tâm tưởng có sự tương phản như thế nào?

- Ngoại cảnh: Bức tranh phong cảnh Nga đặc sắc với vẻ đẹp hoang sơ, lạ lùng của mùa Đông nước Nga.

- Hình ảnh xuất hiện trong tâm tưởng: Đêm đông lạnh lẽo, mênh mông, hiu quạnh.

=> Ngoại cảnh là phong cảnh nước ca tươi đẹp đối lập với hình ảnh bên trong tâm tưởng là mùa đông nước Nga lạnh lẽo, lòng người bu ần tẻ, cô đơn.

3. Lời than “Ôi buồn đau, ôi cô lẻ” kết nối tâm tưởng nhân vật trữ tình với ai? Ở đâu?

Lời than “Ôi bu ần đau, ôi cô lẻ” kết nối tâm tưởng nhân vật trữ tình với cô gái Nga yêu thương ở một không gian nhỏ, hẹp bình yên, ấm áp: có lò lửa đỏ, có tiếng đ ồng hồ kêu tích tắc.

4. Những hình tượng thơ đã xuất hiện trong bài được điểm lại như thế nào?

Những hình tượng thơ đã xuất hiện được điểm lại ở cuối bài thơ theo chi ều ngược lại đã xuất hiện.

Soạn Văn 11 Con đường mùa đông KNTT - Sau khi đọc

Nội dung chính:

Văn bản chứa đựng nhiều cung bậc cảm xúc: bu ần - vui, tĩnh - động, sáng - tối, đơn điệu - mới lạ,...trong tuyết lạnh nhưng nhân vật trữ tình vẫn nghĩ về lò lửa đỏ, mái ấm gia đình hạnh phúc, trong chia ly lại nghĩ đến sum họp, trong xa vắng mà hy vọng về gặp người thương. Ni ềm khao khát ấy khiến cho nhân vật trữ tình không trở nên ủy mị mà lại càng tha thiết yêu thiên nhiên, yêu cuộc sống, yêu cái đẹp và luôn tin tưởng mình có thể vượt lên số phận. Nỗi bu ần bao trùm cả bài thơ nhưng đó là nỗi bu ần trong sáng giúp thanh lọc tâm hồn. Một nỗi bu ần mang đậm dấu ấn Puskin và rất Nga.

Gợi ý trả lời câu hỏi sau khi đọc

Câu 1 (trang 64 sgk Ngữ văn 11 Tập 1): Nhan đề bài thơ Con đường mùa đông gợi cho bạn những liên tưởng gì?

Trả lời:

Nhan đề Con đường mùa đông gợi những liên tưởng về hình ảnh con đường lạnh lẽo, không khí ẩm đậm u buồn, không có người qua lại.

Câu 2 (trang 64 sgk Ngữ văn 11 Tập 1): Những hình ảnh (“trắng”, “cột sọc chỉ đường”) và âm thanh (“tiếng lục lạc”, “kim đồng hồ kêu tích tắc”) trong bài thơ đã diễn tả mâu thuẫn giữa nỗi buồn với ý thức vận động vượt qua trở ngại của nhân vật trữ tình trên con đường mùa đông như thế nào?

Trả lời:

- Những hình ảnh “trắng” và “cột sọc chỉ đường” chỉ không hun hút vô tận, xa thẳm, mông lung, quanh quẽ: ánh trắng mờ và cánh đồng xa.

- Âm thanh “tiếng lục lạc” và “kim đồng hồ kêu tích tắc” chỉ âm thanh lục lạc đơn điệu buồn tẻ, tiếng đồng hồ kêu tích tắc như một kỉ vật nhắc nhở bao hoài niệm thương yêu.

=> Hình ảnh và âm thanh diễn tả nhà thơ đắm chiều cảm nhận cảnh vật trong sự mơ màng và xúc động. Bao dặm đường xa đã vượt qua, người lữ khách không chỉ buồn mà còn mệt mỏi. Trong không gian như vậy, nhân vật trữ tình nghĩ mái ấm gia đình hạnh phúc, trong chia ly lại nghĩ đến sum họp, trong xa vắng mà hy vọng vâng gặp người thương. Niềm khao khát ấy khiến cho nhân vật trữ tình không trở nên ủy mị mà lại càng tha thiết yêu thiên nhiên, yêu cuộc sống, yêu cái đẹp và luôn tin tưởng mình có thể vượt lên số phận.

Câu 3 (trang 64 sgk Ngữ văn 11 Tập 1): Xác định những hình ảnh, hoạt động tương phản trong khổ 4. Nhân vật trữ tình xuất hiện ở khổ thơ này có còn chìm trong cảnh vật u buồn nữa không? Vì sao?

Trả lời:

- Những hình ảnh, hoạt động trong khổ 4:

+ Không một ánh lửa, không một mái lều thắm đen / Rừng sâu và tuyết bao la

+ Những cột sọc chỉ đường / ngược chiều tôi

- Nhân vật trữ tình xuất hiện ở khổ thơ này nhân vật đang chìm trong cảnh thiên nhiên thiên nước Nga. Cảnh vật nơi đây rất cô quạnh. Chiếc xe tam mã, người lữ hành... như đang bị bao vây bởi “rừng sâu và tuyết”. Chỉ có, chỉ thấy những cột cây sọc hữu hình mà vô cảm đang ngược chiều chạy tới, không gian đã trải rộng lại trải rộng thêm ra. Con đường mùa đông đã dài lại được kéo dài tưởng như vô tận. Bao phủ cảnh vật là màu trắng của tuyết, màu đen sẫm của rừng.

Câu 4 (trang 64 sgk Ngữ văn 11 Tập 1): Xác định không gian, thời gian tâm tưởng của nhân vật trữ tình trong hai khổ thơ 5 – 6. Hãy hình dung nhân vật trữ tình được tận hưởng những gì và tiếp tục đấu tranh với nỗi buồn ra sao.

Trả lời:

- Không gian: bên lò lửa đỏ

- Thời gian: ngày mai, đêm đông

- Nhân vật trữ tình lúc này đang tận hưởng tâm trạng nhớ thương của người lữ khách. Nhà thơ không tuyệt vọng, không bi lụy. Nhà thơ tiếp tục đấu tranh với nỗi buồn bằng cách gọi tên người yêu. Hy vọng được trở về trong sum họp đầy hạnh phúc. Hy vọng

được trở về gặp lại người yêu. Trong tuyết lạnh mà nghĩ về lò lửa đỏ, mái ấm hạnh phúc gia đình, trong chia li mà nghĩ đến đoàn tụ, trong xa vắng mà hy vọng trở về gặp Nhi-na – người yêu thương.

Câu 5 (trang 64 sgk Ngữ văn 11 Tập 1): “xe tam mã”, “bài ca của người xà ích”, “mái lều, ánh lửa”, “Nhi-na” có ý nghĩa tinh thần thế nào đối với hành trình của nhân vật trữ tình trên “con đường mùa đông”?

Trả lời:

Những hình tượng “xe tam mã”, “bài ca của người xà ích”, “mái lều, ánh lửa”, “Nhi-na” có ý nghĩa như điểm tựa nâng đỡ tâm hồn người lữ khách một đêm trắng mờ sương trên con đường mùa đông tuyết trắng.

+ Hình ảnh “xe tam mã”, “bài ca của người xà ích” gợi lên những nét thân thiết, quen thuộc với tâm hồn Nga. Làm dấy lên trong lòng lữ khách một nỗi buồn dịu ngọt.

+ Hình ảnh “mái lều, ánh lửa” gợi mái ấm hạnh phúc gia đình.

+ Nhà thơ nhắc đến tên người yêu để cố xua đi một phần nào nỗi buồn, nỗi cô đơn.

Câu 6 (trang 64 sgk Ngữ văn 11 Tập 1): Nêu nhận xét về những hình tượng thơ được điểm lại trong khổ thơ cuối. Hãy chia sẻ suy nghĩ của bạn về cách lấy lại cảm giác bình yên trên những “con đường mùa đông” trong cuộc đời.

Trả lời:

- Những hình tượng thơ được điểm lại trong khổ thơ cuối được lặp lại để diễn tả sâu hơn tâm trạng người lữ hành, từ mơ tưởng trở về thực tại, với con đường mùa đông lạnh lẽo, con đường đi đầy với nỗi buồn xa vắng cô đơn.

- Để lấy lại cảm giác bình yên trên những “con đường mùa đông” trong cuộc đời chúng ta có thể suy nghĩ về những điều tốt đẹp mà ta hướng tới, nghĩ về những điều làm điểm tựa tâm hồn như gia đình, tình yêu,...

Câu 7 (trang 64 sgk Ngữ văn 11 Tập 1): Bạn có nhận xét gì về cấu tứ của bài thơ? Hãy liên hệ với một bài thơ khác có kiểu cấu tứ này mà bạn biết.

Trả lời:

- Cấu tứ của bài thơ: Các hình ảnh về con đường mùa đông và những hình ảnh trong tâm tưởng nhà thơ “trắng, lò sưởi, mái lều, ánh lửa...” đều lặp đi lặp lại, tạo kết cấu đầu cuối tương ứng cho bài thơ. Cấu tứ trong bài thơ thể hiện qua hình ảnh con đường mùa đông cô đơn, lạnh lẽo, từ “buồn” xuất hiện với tần số rất cao. Con đường mùa đông là con đường lưu đày, là con đường ly biệt.

- Một số bài thơ khác có cấu tứ như trên: Đoàn thuyền đánh cá – Huy Cận; Màu tím hoa sim – Hữu Loan.

Soạn bài Con đường mùa đông lớp 11 KNTT - Kết nối đọc viết

Bài tập (trang 64 sgk Ngữ văn 11 Tập 1):

Viết đoạn văn (khoảng 150 chữ) về một hình ảnh mang ý nghĩa tượng trưng mà bạn cho là đặc sắc nhất trong bài thơ Con đường mùa đông.

Đoạn văn tham khảo

“Con đường mùa đông” là nhà thơ trữ tình nổi tiếng của Puskin. Hình ảnh “con đường mùa đông” đã gợi lên ấn tượng sâu sắc với người đọc về tâm trạng buồn bã, cô đơn của người lữ khách và vẻ đẹp thiên nhiên của mùa đông nước Nga. Trên con đường ấy, cảnh vật vắng lặng, bao la và buồn man mác. Một đêm Đông quạnh hiu với làn sương mờ, ánh trăng mờ, cánh đờng mờ xa. Không gian đó trải dài tới tận trời thăm thẳm vô tận. Không gian đó, ngoài những hình ảnh, đường nét, màu sắc còn có cả khúc nhạc dịu êm, du dương: tiếng lục lạc đơn điệu buồn tẻ, khúc hát dân ca của người xà ích “Như niềm vui mừng khôn xiết/ Như nỗi buồn nặng trĩu hiu”, làm dấy lên trong lòng lữ khách một nỗi buồn dịu ngọt. Không gian đêm trên “con đường mùa Đông” tĩnh lặng, hiu quạnh quá. Ở đây, nhà thơ đã “lấy động để tả tĩnh”. Những âm thanh khe khẽ tuy giúp cho bức tranh của mình nhưng lại làm nổi bật cái im lìm của đêm Đông. Không cần đến những màu sắc rực rỡ, thiên nhiên trong bài thơ trong trẻo, thanh khiết, đẹp chân thực, tự nhiên, gần gũi và sống động lạ thường. Nó rất “Nga” và đậm hồn quê hương xứ sở. Cảnh sắc thiên nhiên mùa Đông nước Nga đã được Puskin miêu tả một cách tinh tế, chọn lọc.